

Husestedet og det øvrige inventerede Bo til bemeldte Enke Ellen Olesdatter og hendes forlovede Hestemand Nielsius Jensen Winther, Ungkarl af Storerise, dog paa Bilkaar, at, hvis hun ved Døden fulde afgaa, førend den ældste Søn Ole Madsen Jensen har fyldt 25 Aars Alder, hendes efterlevende Mand da indtil denne tid bliver i Besiddelse af det halve Bol. Skiftebrevet indeholder derefter nogle Bestemmelser om, at Enken og hendes tilkommende Mand skulle tilsvare den paa Boet hæftende Gjeld, give Børnene Opdragelse m. m. Enken og hendes anden Mand beholde derimod Ejendommen, ogsaa efter at Ole Madsen Jensen var blevet 25 Aar gammel. Ole Madsen Jensen giftede sig en anden Gaard til og forlangte ikke Halvbolet sig udleveret. Indtil hans Død som paafølgte i Februar 1869, betragtede imidlertid N. J. Winther og Hustru i Folge deres Forklaringer og andre Oplysninger sig som saakaldte Sættesfolk, men efter O. M. Jensens Død raadhørte Winther sig om Skiftebrevet med to Mand, der begge sagde ham, at da O. M. Jensen var afgaet ved Døden førend Winthers Kone, var hun nu den sande ejerinde af Stedet og af Gaarden, og han som hendes Mand berettiget til at disponere over dem. Han folgte da Ejendommen til sin og Hustrus fælles ældste Søn Knud Pedersen Jensen ved Skjede af 27de April 1869. O. M. Jensens Enke, der hensat i uulfjet Bo med deres Børn, sagføgte nu R. B. Jensen til under en daglig Mulkat at udlevere Ejendommen og give hende forskjellig Erstatning. Denne Baastand blev given Medhold ved Underrettens Dom af 18de Januar 1871 og ligeledes ved Overrettens Dom af 27de Januar 1873. Høiesteret kom derimod ved Dom af 12te Februar 1875 (aftrykt i Høiesteretsstidende for 1874 Side 600) til det modsatte Resultat og frisandt R. B. Jensen for O. M. Jensens Enkes Tiltale. Andragendet bestrider nu Rigtigheden af dette Resultat og støtter sig i saa Henseende paa en Erklæring fra et stort Antal Gaardmænd og Andre paa Ørp, saavelsom paa en Række andre Moninter, hvorhos der forlanges offentlig Undersøgelse af de Forhold, hvorved — som Andragendet udtrykker sig — den i over en Menneklelder O. M. Jensen tilhørende Gaard Matr. Nr. 20 i Dunker formentlig ved Svig og Bedrag er fravendt hans Enke og Arvinger. I Juni 1875 have i Folge et Bilag over 300 Beboere af Ørp rettet en lignende Begjæring til Justitsministeriet, blandt Andet under Baaberaabelse af, at Afgjørelsen af dette Anliggende er af Bigtighed for hele Den, da de Alle anse O. M. Jensen for den uroffelige Gaardarring til Gaarden Nr. 20 i Dunker og aldrig nogensinde have hørt, at en Gaardarving ret gik tabt for hans Livsarvinger ved hans Død, eller at O. M. Jensens Moder var Andet end Sættesone. De mene dorfør, at der er begaet en stor Uret mod O. M. Jensen og hans Mørkest og — tilspie de „vi maa drage vores gamle slesvigiske Arverettigheder i Trivs overfor den Afgjørelse, der har fundet Sted med Gaarden Nr. 20 i Dunker“.

Udvalget har ikke et saadant Hjendstab til det paagjeldende Forhold efter tidligere slesvigiske Ret, at det vilde kunne udtales nogen selvstændig Mening om den ansorte Høiesteretsdom, og det maa ogsaa, i det Mindste efter flere af dets Medlemmers Mening, betrage det som liggende udenfor dets Opgave overhovedet at fremsette nogen Kritik af en retslig Afgjørelse. Men selv om Høiesteret maatte antages at være kommen til et urigtigt Resultat, maa den stedfundne Afgjørelse dog selvfølgelig staa ved Magt for det foreliggende Tilsædtes Bedkommende. Naar der i Andragendet begjæres offentlig — hvorved maa være ment kriminel — Undersøgelse angaaende den skete Overdragelse, da ses det ikke, hvorpaa en saadan fulde gaa ud, eller i alt Fald, hvad den fulde føre til efter den ved Høiesteret trufne Afgjørelse, da der ikke i Andragendet er anført noget Moment, som ikke har foreligget for Høiesterets Bedømmelse under Sagen.

Derimod tror Flertallet (Alberti, Berg, Høgebø, Lauber og Zahle) af Henvyn til den navnlig i den vedlagte Udtalelse fra et stort Antal Beboere paa Ørp fremhævede almindelige Betydning af Spørgsmaalet, at burde henstille til Justitsministeren at tage under Overveielse, hvorvidt der hos Befolknings maatte herske en Opfattelse af det paagjeldende Retsopgørsmaal, som er modsat den, hvorpaa den ommeldte Høiesteretsdom er bygget, og hvorvidt der i bekræftende Fald maatte kunne findes et Middel til at forebygge, at Høiesterets Afgjørelse af dette enkelte Tilsædte faar Indvirkning som Præjudikat paa Afgjørelsen af beslagte Tilsædte paa Ørp og mulig tillige i de øvrige bevarede Dele af Sønderjylland. Med Henvyn hertil indstiller Flertallet, at Andragendet henvises til Justitsministerens nærmere Overveielse.

Mindre tallet (Gad, C. Hansen, Rimestad og Steffensen) kan derimod ikke slutte sig denne Henvisning, da det ikke kan tænke sig, hvilke Midler Justitsministeriet skalde kunne finde til Oprækningen af det omhandlede Maal. For saa vidt der maatte være tænkt paa Tilveiebringelsen af en Lov om dette Forhold, tror man det navnlig umuligt at Lovgivningens Bei at gøre ind i denne Art Forhold, hvis Afgjørelse maa bero paa, hvad de i hvert enkelt Tilsædte stedfundne Retshandlinger i Henhold til den da gjældende Lovgivning hjemle.

22. Fra Biuf Sogneraad, Veile Amt, indbragt den 16de Marts af Folkethingsmanden for Veile Amts 2den Valgrets (Berg). En i Biuf Sogn forsørgeresberettiget Arbeidsmand Hans Jensen, som boede paa Frederiksberg, havde i 1864 giftet sig med en Enke, hjondt hans